

С Т А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Зорница Димова Стоянова, УНСС, катедра „Икономика на природните ресурси”, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност ”Икономика и управление (Аграрен мениджмънт)”*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Икономика и управление” (Агробизнес, Екоикономика) в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Антон Тачков Благоев*

Тема на дисертационния труд: *Агроекологичните практики като средство за постигане на устойчиво земеделие*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 421/26.02.2021 на Заместник Ректора по НИД и МС на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра Икономика на природните ресурси, Бизнес факултет* на УНСС по научна специалност „Икономика и управление” (Агробизнес, Екоикономика) съгласно Заповед на Ректора на УНСС №1020/29.03.2018. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода 20.03.2018-20.03.2021. Като редовен докторант, Антон Благоев е изпълнявал задачите, поставени в индивидуалния план в установените срокове. Положил е успешно всички докторантски изпити.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд на докторант Благоев е организиран в увод, изложение, представено в четири глави, заключение, списък на използваните литературни източници и приложения. Той обхваща 242 страници, от които 209 страници изложение, 9 страници списък на информационните източници и 24 страници приложения. Разработката е богато илюстрирана с 69 таблици и 56 фигури. Направеният литературен обзор показва запознатостта на докторанта с актуалната по темата

литература, като включените информационни източници са 118, от които 14 на кирилица и 104 на латиница.

Уводът е целенасочен, като съдържа потребността от изследване в областта на прилагането на агроекологичните практики в земеделието. В тази връзка за теза на разработката се приема формулировката, че „прилагането на агроекологичните практики в земеделските стопанства допринася за постигане на устойчиво земеделие и намалява негативното въздействие на земеделието върху природните ресурси, като степента на прилагане на агроекологични практики зависи от вътрешни за стопанството фактори като размер, специализацията и лични характеристики на неговия собственик“. В тази връзка логично и свързано с тезата са посочени целта и седемте задачи на изследването. Обектът, предметът и органиченията отчитат обхвата на направеното проучване, като за обект са определени агроекологичните практики, прилагани от земеделските стопанства с цел опазване на околната среда, а за предмет възможностите, проблемите и нагласите на земеделските производители да прилагат агроекологични практики с цел опазване на околната среда.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В първа глава Благоев обективно представя многообразието от теоретични виждания, съществуващи в съвременната литература за развитието на агроекологията за постигане на устойчиво земеделие, агроекосистемата в контекста на науката агроекология и същността и характеристиките на агроекологичните практики за постигане на устойчиво земеделие. Това дава възможност за комплексно разглеждане на проблема и поставя основите на последващите анализи в разработката. Логично са аргументирани нагласите на земеделските производители за прилагане на агроекологични практики. Специално място е отделено на политиките за прилагане на агроекологични мерки.

Във втора глава по подходящ начин са поставени методическите и методологически основи на изследване на агроекологичните практики. Аргументиран е изборът на методи и методология на изследването, представени са етапите на проучването. Подробно е описана общата методологическа рамка. Положителна оценка заслужава използваният методически инструментариум за анализ на агроекологичните практики. Използвани са разнообразни количествени и качествени методи на изследване, които са подходящо подбрани. Основните приложени количествени методи са корелационен и дисперсионен анализ. Използваните качествени методи са аксиоматичен метод, метод на съпоставянето, анкетен метод, PESTEL и SWOT анализи. В тази глава

намират място и методическите въпроси на избора на обекти на изследване, като са представени критериите за избора на земеделските стопанства, които попадат в обхвата на изследването.

Третата глава е посветена на интегриран анализ и оценка на прилагането на агроекологични практики за опазване на околната среда. Положително може да бъде оценен първият параграф, който представя детайлен анализ на оценка на състоянието на агроекологичните дейности за опазване на околната среда в България. Специално място е отделено на анализа на финансирането по агроекологични мерки от ПРСР 2007-2013 и ПРСР 2014-2020. Задълбочено е анализирана държавната политика и възможностите за опазване на околната среда чрез прилагане на агроекологични практики от земеделските стопанства. Интерес представлява оценката на средата за прилагане на агроекологични практики от земеделските стопанства чрез осъществените PESTEL и SWOT анализи.

В четвърта глава са представени ценни практико-приложни насоки за повишаване прилагането на агроекологични практики от земеделските стопанства. В нея въз основа на изследванията, направени в дисертационния труд са определени насоки за подобряване на средата за прилагане на агроекологични практики и препоръки за мотивиране на земеделските стопани за прилагане на агроекологични практики.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд на Антон Благоев се съдържат редица приносни моменти от теоретичен и практико приложен характер. Те могат да бъдат обобщени както следва:

- ✓ Обогатени и доразвити са теоретичните основи на агроекологията и агроекологичните практики за постигане на устойчиво земеделие;
- ✓ Разработена и апробирана е оригинална методическа рамка за анализ и оценка на прилагането на агроекологични практики за опазване на околната среда;
- ✓ Осъществен е интегриран анализ на средата за прилагане на агроекологични практики от земеделските стопанства;
- ✓ Разработени са препоръки и решения за подобряване на средата за прилагане на агроекологични практики и за мотивиране на земеделските стопанства да прилагат дейности, опазващи околната среда.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Антон Благоев е представил по темата на дисертационния труд 5 публикации. Две от тях са статии в списания, едно от които е международно, индексирено в базата на Web of science. Докторант Благоев участва и в три международни научни конференции с доклади. Всички публикации са самостоятелни и отразяват съдържанието на съществени части от дисертационния труд. Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд и съдържа всички необходими елементи.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд е цялостно завършено изследване, което съдържа редица оригинални резултати и методологически и методически приноси. Това ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да оценим високо дисертационния труд на Антон Тачков Благоев „Агроекологичните практики като средство за постигане на устойчиво земеделие“ и да гласуваме положително за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност Икономика и управление (Агробизнес, Екоикономика).

15.04.2021 / София

Подпис:

(доц. д-р Зорница Стоянова)